

03.06.2024

Dnro 1215/03.04.04.04.24/2023

Asia Maa-ainesasiaa koskeva valitus

Valittaja Marketta Aro

Luvanhakija Nakon Tila Oy

Päätös, josta valitetaan

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto 3.5.2023 § 36

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto on myöntänyt Nakon Tila Oy:lle luvan ottaa maa-aineksia yhteensä enintään 150 000 kiintokuutiometriä, josta soraa ja hiekkaa yhteensä enintään 138 000 kiintokuutiometriä, siltiä ja savea yhteensä 8 000 kiintokuutiometriä ja eloperäisiä maalajeja 4 000 kiintokuutiometriä kiinteistön 286-449-2-803 alueelta. Päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä lukien.

Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Päätös on kumottava.

Pohjavesi on luonnonvara, jota tulee suojella. Alueella on useita käytössä olevia pihakaivoja. Lähistöllä on myös avolähteitä. Multamäen pohjavesialueella on alueellinen merkitys veden lähteenä Kouvolan alueelle. Ensimmäiset maa-aineksenottoluvat harjualueelle on myönnetty 1980-luvulla, jolloin pohjaveden arvoja ei ole ymmärretty samalla tavoin kuin nyt.

Jo nykyinen seulonta ja soranajo on aiheuttanut alueen asukkaille melu- ja pölyhaittoja viimeisten kolmen vuoden aikana. Jatkoluvat lisäävät haittoja entisestään, koska alueen luontainen äänieristys eli harju on ajettu suurelta osin pois. Soranotto- ja murskausalueen ympäriltä on poistettu suojapuusto ja pintamaat. Tehtyjen melumallinnusten mukaan on mahdollista, että sallitut melun raja-arvot ylittyvät piha-alueilla, kuten tähänkin asti on ajoittain

tapahtunut. Mittaustuloksia ei ole näytetty alueen asukkaille. Sydänmaan yksityistien turvallisuus ja sortumavaara on huomioitava.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Teknisen lautakunnan lupajaosto on antanut lausunnon.

Nakon Tila Oy on antanut selityksen ja toimittanut lisäselvityksenä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksen, jolla on myönnetty lupa tilapäiselle liittymälle seututielle 368 (Multämäentie) koskien kiinteistöä 286-449-2-803.

Valittajalle on varattu tilaisuus vastaselityksen antamiseen.

Hallinto-oikeudella on ollut käytössään julkaisu Ramboll Finland Oy 2009: Kouvolan Vesi, Pohjaveden saantimahdollisuuksien tutkiminen Kuusankosken vedentarpeisiin, mistä on ilmoitettu osapuolille.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Maa-ainelain 3 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Saman pykälän 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-ainelain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Nyt kyseessä olevalla alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040, jossa alueelle on osoitettu tärkeän pohjavesialueen merkintä (Multämäen 0590908 1-luokan pohjavesialue). Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat vedenhankintaa varten tärkeitä tai vedenhankintakäyttöön soveltuvia pohjavesialueita. Suunnittelumääräyksen mukaan alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ei niiden

vaikutuksesta heikkene eikä pohjaveden määrä pysyvästi vähene. Pohjavedelle riskiä aiheuttavat uudet toiminnot on sijoitettava ensisijaisesti pohjavesialueiden ulkopuolelle.

Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamista Kymenlaaksossa selvittäneen POSKI-projektin loppuraportin (2004) mukaan Multamäen alue on maa-aineksenottoon osittain soveltuva alue. Raportin mukaan osittain maa-ainestenottoon soveltuvia alueita ovat muun ohella luonnontilansa jo menettäneet alueet, jotka eivät enää sisällä erityisiä suojeluarvoja.

Hallinto-oikeus toteaa, että arvioitaessa maa-ainesten ottamisluvan edellytyksiä ja erityisesti sitä, vaarantaako ottaminen pohjaveden laatua tai antoisuutta, on otettava huomioon alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet. Lisäksi on otettava huomioon se, miten ottaminen on suunniteltu järjestettäväksi sekä se, onko pohjaveden suojaamistavoite huomioon ottaen tehty riittävät selvitykset ja annettu tarpeelliset lupaehdot. Ottamisalueen sijaitseminen vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella ei yksin muodosta estettä ottamisluvan myöntämiselle.

Ympäristöhallinnon oppaan mukaan soranottoalueet tulisi sijoittaa mahdollisuuksien mukaan pohjavesialueiden ulkopuolelle. Soran ottamisen haitalliset vaikutukset ovat yleensä sitä suuremmat, mitä enemmän pohjavesialueesta on ottamisaluetta. Ottamisalueiden pinta-alan olleessa yli 30 prosenttia pohjavesialueesta voidaan maa-ainesten ottamisen arvioida aiheuttavan potentiaalisen riskin pohjaveden laadulle. Soran ottamisen vaikutukset on kuitenkin arvioitava pohjavesialue- ja tapauskohtaisesti. Muun ohella ottamisalueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet vaikuttavat pohjavesivaikutuksiin. (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30, Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestävään käyttöön.)

Valituksenalaisen ottamisalueen pinta-ala on 3 hehtaaria. Ottamissuunnitelman mukaan aiemmassa alueella 15.10.2022 saakka voimassa olleessa maa-ainesluvassa sallittu ottomäärä on ollut 300 000 kiintokuutiometriä. Lupakauden aikana maa-aineksia on otettu noin 30 000 kiintokuutiometriä. Valituksenalaisen päätöksen mukaan Multamäen harjualueella valituksenalaisen alueen eteläpuolella on tällä hetkellä neljä muuta maa-aineslupaa. Eteläreunaltaan valituksenalainen alue liittyy vanhaan ottamisalueeseen ja pohjoisreunaltaan alue rajautuu Sydänmaanraittiin. Karttatarkastelun perusteella voidaan todeta, että olemassa oleva maa-ainestenotto sijoittuu pääosin Multamäen harjun eteläosaan Sydänmaanraitin eteläpuolelle.

Alueen pohjavesiolosuhteita on tutkittu vuonna 2008-2009 (Ramboll Finland Oy 2009: Kouvolan Vesi, Pohjaveden saantimahdollisuuksien tutkiminen Kuusankosken vedentarpeisiin). Multamäen pohjavesialue on osa pitkittäisharjumuodostumaa, jossa pohjaveden muodostumisalueen pinta-ala on noin 1,7 neliökilometriä. Alueen eteläosassa on laajalla alueella maa-ainesten ottoa. Virtaamahavaintojen perusteella alueen pohjavedet purkautuvat harjun länsipuolelle Kupariojaan ja siitä edelleen Torasjokeen. Alueella

muodostuvan pohjaveden käyttökohteita on tutkittu maaperäkairauksilla. Käyttöönotto edellyttää fluoridin poistamista vedestä.

Hallinto-oikeus toteaa, että asiassa saadusta selvityksestä ei käy ilmi, että Multamäen alueelle olisi nykyisellään suunnitteilla laajempaa vedenottoa. Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on lausunnossaan todennut muun ohella, että maa-ainesten ottaminen voidaan toteuttaa siten, ettei kaivutasoa uloteta neljää metriä lähemmäs ylintä havaittua pohjaveden pintaa tai alemmaksi maanpinnan tasosta 78 metriä mpy. Valituksenalaisessa päätöksessä on annettu lupamääräyksiä muun ohella koskien alinta ottotasoa, polttoaineiden varastointia, työkoneiden säilyttämistä ja tankkaamista sekä pohjaveden tarkkailua. Päätöksessä on annettu myös lupamääräys, jonka mukaan naapurikiinteistön kaivosta on mitattava vedenpinnan korkeus ja otettava vesinäyte ennen luvan mukaisen maa-ainesten ottamisen aloittamista.

Ottaen huomioon karttatarkastelun perusteella arvioidun Multamäen alueen maa-ainestenoton tämänhetkisen laajuuden, pohjavesialueen olosuhteet sekä päätöksessä annetut lupamääräykset hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalaisesta maa-ainesten ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Melu ja pöly

Valituksenalainen ottamisalue rajoittuu pohjoisosasta Sydänmaan yksityistiehen ja itäpuolelta Multamäentiehen. Liikennöinti alueelta on suunniteltu tehtäväksi Sydänmaaraitin kautta, mutta sittemmin ELY-keskus on myöntänyt liittymäluvan Multamäentielle. Tähän nähden hallinto-oikeus arvioi, että nyt kyseessä olevalta alueelta tapahtuva maa-ainesten kuljettamiseen liittyvä liikenne ei aiheuta melu- ja pölyhaittoja Sydänmaan yksityistien varrella. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräysten mukaan maa-ainesten ottaminen ja seulonta on rajattu tapahtuvaksi arkipäivisin ja pölyämistä on tarvittaessa vähennettävä kastelemalla. Karttatarkastelun perusteella valittajan asuinrakennus sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä nyt kyseessä olevasta ottamisalueesta. Ottamissuunnitelman mukaan alueella ei harjoiteta murskaustoimintaa. Ottaen huomioon toiminta-aikaa sekä pölyämisen vähentämistä koskevat lupamääräykset hallinto-oikeus arvioi, että luvan mukaisesta maa-ainesten ottamisesta ei aiheudu valittajalle maa-aineslain 3 §:n 4 momentissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL valituslupa, julkinen kuulutus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Riikka Tiainen, Terhi Helttunen ja Terhi Vanala.

Esittelevä jäsen

Terhi Vanala

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Marketta Aro, sähköinen tiedoksianto
Oikeudenkäyntimaksu	270 euroa (Oikeudenkäyntimaksua koskeva oikaisuvaatimusohje on tämän päätöksen liitteenä.)
Jäljennös	Nakon Tila Oy, sähköpostitse antopäivänä Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto, sähköpostitse antopäivänä Kouvolan kaupunginhallitus (lähetetään päätös ja julkinen kuulutus), sähköpostitse antopäivänä. Kouvolan kaupunginhallituksen on maa-aineslain 20 c §:n mukaisesti ilmoitettava kuulutuksesta. Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Kouvolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä siitä, kun julkinen kuulutus on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla, sitä päivää lukuunottamatta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
[https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/#/](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/)

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 530 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa, lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita, yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa, mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa eikä asioissa, joiden käsittely on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa maksu kuitenkin peritään riippumatta lopputuloksesta. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain (257/2002) nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015).